

Övervakning av paratuberkulos hos idisslare och kameldjur

Bakgrund och resultat

Paratuberkulos är en allvarlig sjukdom med stora konsekvenser för både djurvälstånd och produktionsekonomi. Sverige har, genom att ha bekämpat infektionen under många år, en unik situation med extremt låg förekomst av sjukdomen. Målet med projektet har varit att fortsätta övervaka sjukdomen genom provtagning vid obduktioner av nötkreatur, får, getter, andra idisslare och kameldjur. Nötkreatur övervakas också via analyser av blod- och tankmjölksprover. Ett test av serologisk övervakning på får har genomförts men eftersom sensitiviteten var för låg beslutades att inte gå vidare. För får och getter har övervakningen i stället utökats genom provtagning av kadaver på destruktionsanläggning.

Totalt har 340 djur undersökts i samband med obduktion och drygt 2 900 serologiska prover från mjölk- och blodprover har analyserats. Samtliga färdiganalyserade prover har varit negativa. Provtagningarna har lett till att vi har kunnat fastslå Sveriges nationella status avseende paratuberkulos och att prevalensen hos nötkreatur med 95% sannolikhet är lägre än 5%. Provtagning av får- och getkadaver på destruktionsanläggningarna har startats upp och drygt 250 prover har inkommit till SVA.

Diskussion

Paratuberkulos är en allvarlig sjukdom som Sverige bekämpat i många år, och det goda sjukdomsläget visas genom fortlöpande övervakning, vilket ingår i den nationella övervakningsplanen. Sverige har nått ett stort och viktigt mål – att faktiskt kunna fastslå en status avseende prevalensen av paratuberkulos för nötkreatur. Genom detta har det sedan varit möjligt att ta fram nationella regler avseende paratuberkulos vid förflyttning av nötkreatur, vilket ger en ökad säkerhet för att motverka smittspridning även vid handel med andra länder.

För att förbättra övervakningen för får och getter har provtagningen i samband med obduktion, kompletterats med träckprover från får och getter på kadaveranläggningar, vilket på sikt kommer att kunna leda till att en nationell status kan fastslås även för dessa djurslag.

Det är viktigt med en bred förankring av arbetet kring paratuberkulos. Kommunikation kring övervakningen görs i flera forum och med både nöt- och fårnäringsenheten.